

Mélyponton az agrárárak

2010. január 18.

Mélyponton az agrárárak

Egyre kisebb mértékben csökkennek a mezőgazdasági termelői árak. A novemberi éves áresés 5,2 százalékos volt, miközben az első tizenegy hónap átlagában -10,2 százalékos volt a mutató – tette közzé a Központi Statisztikai Hivatal.

A múlt év elején még a 30 százalékot közelítette az áresés, de ez csalóka, mivel jórészt annak a hatása, hogy a 2007-ben kezdődött élelmiszerár-robbanást megelőző szintre tértünk vissza. Az éves mutató azt is elfedi, hogy 2009 márciusától is volt egy jelentős drágulási hullám, ez azonban igen hamar, már a nyári hónapokban a visszájára fordult. Az elmúlt három év jelentős mozgásaiért elsősorban a növényi termékek, ezen belül is a gabonafélék voltak a leginkább felelősek. A valós termelési folyamatoktól nemegyszer elszakadtak a tőzsdei jegyzések, így a spekulatív befektetők alakították a trendeket.

Ennek megfelelően a múlt évben is a növényi termékek ára mutatott erőteljesebb mozgásokat: 14 százalékkal múlta alul a január és október közötti időszak átlagában az egy évvel korábbi szintet. Eközben a vágóállatok és állati termékek 4,3 százalékos árcsökkenést mutattak, azért is, mert több hónapos késéssel követik csak a takarmányárakat. Most először volt azonban kisebb az idén az egyhavi ármozgás a növények körében (3,7 százalékos), mint az állati termékeknél (7,1 százalék). Ha azonban az abszolút szinteket tekintjük, akkor mindkét kör nagyjából a hosszú távú átlag körül látszik stabilizálódni.

A kereslet lassú felépülésével várható az agrárárak emelkedése is, míg a következő nagy ársokkot – legalábbis Európában – az agrártámogatás átalakítása okozhatja.

Ágazati körkép

2009 novemberében a gabonafélék termelői ára 1,4 %-kal haladta meg a 2008. novemberit. A búza felvásárlási ára 2009 novemberében 27,6 Ft/kg volt, 13,3 %-kal kisebb az előző év azonos időszakánál – ezzel ellentétben a kukorica felvásárlási ára 15,0 %-kal emelkedett. Az olajnövények termelői ára 14,1 %-kal

esett vissza. A burgonya termelői ára 21,3 %-kal nőtt, a zöldségfélék és a gyümölcsök termelői árainál ellenben 13,5, illetve 11,5 %-os csökkenés mutatkozott.

A vágóállatok termelői ára 2009 novemberében 6,8 %-kal mérséklődött az előző év azonos időszakához mérten, ami a vágómarha árának 6,0 %-os emelkedéséből, illetve a vágósertés árának 12,6 és a vágóbaromfi árának 4,2 %-os csökkenéséből adódott. A vágósertés felvásárlási ára 2009. februártól júliusig emelkedett (313,0 Ft/kg-ról 340,5 Ft/kg-ra), majd mérséklődni kezdett, novemberben 270,8 Ft/kg volt, ami a 2008. februári árszintnek felel meg. 2009 novemberében az előző év azonos időszakához mérten az állati termékek árai 8,0 %-kal csökkentek – ezen belül az étkezési tyúktojás termelői ára 1,9 %-kal magasabb, a tejé 11,9 %-kal alacsonyabb volt.

2009. január–novemberben a gabonafélék termelői átlagára 15,9 %-kal mérséklődött az előző év első tizenegy hónapjához képest; a búza ára 26,1, a kukoricáé 7,7%-kal esett vissza. Az ipari növények ára 15,0 %-kal lett alacsonyabb, a burgonyáé 6,3 %-kal nőtt. A zöldségfélék ára 7,7 %-kal mérséklődött. A jelentősebb termékek közül a paradicsom ára 59,7, a fejes káposztáé 49,3 %-kal csökkent, a sárgarépa és a vöröshagyma ára viszont 16,9, illetve 12,3 %-kal nőtt. A gyümölcs árindexe 19,8 %-kal mérséklődött 2008 első tizenegy hónapjához képest, ezen belül a szőlő ára 4,8, a többi gyümölcsé 31,3 %-kal esett vissza a 2008. évi 30,5 %-os csökkenés után.

A vágóállatok termelői árai 1,4 %-kal emelkedtek, ezen belül a vágósertés és a vágómarha ára nőtt (6,1, illetve 8,6 %-kal), a vágóbaromfié mérséklődött (5,3 %-kal). Az állati termékek ára az év első tizenegy hónapjában 16,2 %-kal visszaesett – a tej ára 23,5 %-kal csökkent, a tojásé 5,0 %-kal növekedett.

Ellentétes trendek a világban

Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete, a FAO által közölt globális árindex 15 havi csúcsra emelkedett tavaly decemberben. A növekedést elsősorban a cukor, az olajos magvak és a tejtermékek drágulásával magyarázták – idézte a távirati iroda.

A FAO élelmiszerár-indexe 171,9 pont volt a novemberi 168-at követően.

Ez 2008 szeptembere óta a legmagasabb mutató, de 20 százalékkal még mindig alacsonyabb, mint 2008 júniusában volt. A mutató már az egymást követő ötödik hónapban emelkedett, és további drágulás várható.

Forrás: KSH,Világgazdaság